

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

Друга Секція

Справа «Гузовський проти України»

(Заява № 41125/02)

РІШЕННЯ

Страсбург 6 вересня 2005 року

Це рішення стане остаточним відповідно до умов, зазначених у § 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Гузовський проти України»

Європейський суд з прав людини (Друга Секція), що засідав палатою у складі:

п. Ж.-П. КОСТА, *Голова*,

п. І. Кабрал Баррето,

п. К. Юнгвірт,

п. В. Буткевич,

п. М. Угрехелідзе,

п. А. Мулароні,

п. Е. Фура-Сендстрьом, *судді*,

та пана М. С. Несміта, *заступник секретаря Секції*,

після обговорення в нарадчій кімнаті 5 липня 2005 року,

виносить таке рішення, що було прийнято того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 41125/02), поданою до Суду проти України громадянином України паном Юрієм Людвіговичем Гузовським (далі — заявник) 28 вересня 2002 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі — Конвенція).

2. Уряд України (далі — Уряд) представлений Уповноваженим — пані Валерією Лутковською.

3. 21 червня 2004 року Друга Секція прийняла рішення надіслати заяву на комунікацію Уряду. Відповідно до положень § 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив, що прийнятність та суть скарги будуть розглядатись разом.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1960 році та проживає у м. Житомир (Україна).

5. Рішенням від 6 листопада 2000 року Корольовський районний суд у м. Житомир задовольнив позов, який було подано заявником стосовно виплати заборгованості із заробітної платні, а також виплати одноразової допомоги проти його колишнього працедавця Управління внутрішніх справ у Житомирській області.

6. Суд зобов'язав відповідача сплатити заявнику суму в розмірі 5406,51 грн. Це рішення було підтверджено Житомирським обласним апеляційним судом та набуло статусу остаточного 12 березня 2002 року.

7. У серпні 2002 року заявник отримав суму в розмірі 608,53 грн.

8. Через те, що зазначені вище рішення залишалися невиконаними, заявник у травні 2002 року подав позов проти відділу державної виконавчої служби до Богунського районного суду м. Житомира.

9. Рішенням від 14 червня 2002 року суд відхилив позов заявника через необґрунтованість. Суд зауважив, що на банківські рахунки обласного управління внутрішніх справ було накладено арешт та констатовано відсутність коштів, а також те, що вимоги

заявника будуть задоволені відповідно до черговості, встановленої Законом України «Про виконавче провадження». Ухвалою від 28 серпня 2002 року Житомирський апеляційний суд підтвердив рішення від 14 червня 2002 року. 23 жовтня 2002 року заявник подав касаційну скаргу до Верховного Суду України проти рішень від 14 червня 2002 року та ухвали від 28 серпня 2002 року.

10. У серпні 2004 року заявник отримав суми в розмірі 549,78 грн, 830,70 грн та 3417,50 грн. Таким чином, це рішення було повністю виконано.

II ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

11. Відповідне національне законодавство зазначено у рішенні «Ромашов проти України» (заява № 67534/01, від 27 липня 2004 року).

ЩОДО ПРАВА

12. Заявник стверджує, що невиконання судового рішення від 6 листопада 2001 року, яке було винесене на його користь, є порушенням його прав на справедливий судовий розгляд протягом розумного строку та порушенням права на ефективний засіб правового захисту, як це передбачено ст. 6 § 1 та ст. 13 Конвенції, у яких зазначається таке:

Стаття 6

«Кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав та обов'язків (...) має право на справедливий і відкритий розгляд упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом».

Стаття 13

«Кожен, чії права і свободи, викладені в цій Конвенції, порушуються, має право на ефективний засіб правового захисту у відповідному національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, що діяли як офіційні особи».

I ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

A. Щодо зауважень Уряду

13. Уряд стверджує, що заявник не вичерпав всіх національних засобів правового захисту з огляду на оскарження дій чи бездіяльності державної виконавчої служби стосовно виконання судового рішення, винесеного на його користь. Уряд, відповідно до ст. 34 Конвенції, також оскаржував статус жертви заявника, оскільки судові рішення на його користь було виконано повною мірою.

14. Заявник не погоджується з таким твердженням Уряду.

15. Суд зауважує, що подібні доводи Уряду вже відхилялися в багатьох рішеннях Суду (див., наприклад, «Войтенко проти України», заява № 18966/02, §§ 31 та 35, 29 червня 2004 року). З цього приводу Суд констатує, що заявник може вважати себе жертвою порушення § 1 статті 6 Конвенції стосовно невиконання судового рішення, на що він і скаржився, а також що його було позбавлено можливості використовувати національні засоби правового захисту, на які посилався Уряд. Суд не вбачає жодних підстав для іншого висновку з цього приводу. Отже, Суд постановляє, що необхідно відхилити попередні доводи Уряду.

В. Висновки

16. Суд встановлює, у світлі доводів сторін з цього приводу, що скарги за § 1 статті 6 Конвенції порушують серйозні питання фактів та права, що не можуть бути вирішені на цьому етапі вивчення заяви та вимагають ґрунтовного вивчення; з цього випливає, що ця скарга не може бути визнана явно необґрунтованою у значенні § 3 статті 35 Конвенції. Жодної іншої причини неприйнятності встановлено не було. Через ці самі причини скарга заявника за статтею 13 Конвенції не може бути визнаною неприйнятною.

II. ЩОДО СУТІ

A. Щодо стверджуваного порушення § 1 статті 6 Конвенції

17. Уряд наголошує, що державна виконавча служба вжила всіх необхідних заходів для виконання судового рішення на користь заявника та що затримка, яка виникла, була зумовлена значною кількістю виконавчих проваджень проти боржника. Уряд зазначає, що судові рішення було виконано впродовж розумного строку.

18. Заявник не погоджується із цим твердженням Уряду.

19. Суд передусім нагадує, що державний орган не може посилається на відсутність коштів для виплати боргу, що вже зазначалось у судовому рішенні (див. «Бурдов проти Росії», заява № 59498/00, § 35, СЕОН 2002-III). З того часу неспроможністю впродовж приблизно двохроків та дев'яти місяців вжити заходів, необхідних для виконання остаточного судового рішення, українські державні органи порушили положення § 1 статті 6 Конвенції.

20. Отже, Суд доходить висновку, що у цій справі було порушено §1 статті 6.

B. Щодо стверджуваного порушення статті 13 Конвенції

21. Уряд зазначав, що національне законодавство передбачає ефективні засоби правового захисту, що дозволяло заявнику оскаржити невиконання судового рішення, винесеного на його користь. Уряд посилається на свої попередні доводи щодо невичерпання національних засобів правового захисту.

22. Заявник зауважував, що його позов на дії чи бездіяльність державної виконавчої служби не прискорив виконання судового рішення, винесеного на його користь.

23. Суд посилається на свої висновки (див. пункт 14 вище) стосовно заяв Уряду про невичерпання національних засобів правового захисту. Через ці самі причини Суд встановлює, що заявник не мав ефективних національних засобів правового захисту, гарантованих статтею 13 Конвенції, які дозволяють відшкодувати шкоду, що спричинена затримкою, яка виникла під час провадження.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

24. Відповідно до статті 41 Конвенції:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову компенсацію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

А. Шкода

25. Суд підкреслює, що відповідно до статті 60 Регламенту Суду будь-яка вимога щодо справедливої сатисфакції має бути подана з детальним переліком претензій у письмовому вигляді та супроводжуватися підтверджуючими документами, «без яких Суд може відхилити вимогу повністю або частково».

26. Заявник вимагав 454,77 ЄВРО для відшкодування матеріальної шкоди. Він нагадував про наслідки інфляції відносно суми, яка йому була сплачена відповідно до судового рішення від 6 листопада 2002 року. Він також вимагав 15 296 ЄВРО для відшкодування моральної шкоди, якої він зазнав.

27. Відповідно до позиції Уряду не існує причинно-наслідкового зв'язку між констатованим порушенням та заявленою вимогою заявника щодо матеріальної шкоди. Уряд також вважає претензії, висловлені щодо моральної шкоди, надмірними.

28. Що стосується матеріальної шкоди, що пов'язана з проміжком часу, впродовж якого судові рішення від 6 листопада 2001 року не виконувались, Суд визнає, що заявник зазнав певної шкоди через це внаслідок інфляції.

29. Суд вважає, що сума, якої вимагає заявник для відшкодування моральної шкоди, є надмірною (див. рішення «Ernestina Zullo проти Італії», заява № 64897/01, § 26, від 10 листопада 2004 року).

30. Суд на засадах справедливості та відповідно до статті 41 присуджує заявнику суму в розмірі 1320 ЄВРО за всю зазану шкоду.

В. Судові витрати

31. Заявник вимагає також 1050 грн (150 ЄВРО) на відшкодування судових витрат, яких він зазнав під час національних судових розглядів та 1255,98 грн (180 ЄВРО) на відшкодування судових витрат, яких він зазнав під час розгляду у Суді.

32. Уряд заявляє, що ці витрати не можуть вважатися фактично підтвердженими (див. «ШПзШп проти Швейцарії», заява № 33958/96, § 56, СЕОН 2000-ХІІ).

33. Відповідно до судової практики Суду заявник не може отримати відшкодування своїх витрат, окрім як у випадку, що вони справді були, в них існувала потреба та якщо вони є реальними з точки зору їх розміру. З цього приводу Суд зауважує, що заявник не надав підтверджень останніх ані під час національного судового розгляду, ані під час розгляду у Суді. Зважаючи на відомі Суду аспекти та вищезазначені критерії, Суд відхиляє вимогу про відшкодування витрат, зазначених під час національного судового розгляду, та вважає обґрунтованим і присуджує заявнику відшкодування поштових витрат в сумі 30 ЄВРО, що пов'язані з судовим розглядом у Суді.

С. Пеня

34. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського Центрального Банку, до якої мають бути додані три відсотки.

НА ЦИХ ПІДСТАВАХ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Визнає* заяву прийнятною;
2. *Стверджує*, що відбулося порушення § 1 статті 6 Конвенції;
3. *Стверджує*, що відбулося порушення статті 13 Конвенції;
4. *Стверджує*,

а) що держава-відповідач має сплатити заявнику впродовж трьох місяців від дати, коли це рішення стане остаточним відповідно до § 2 статті 44 Конвенції, 1320 ЄВРО (тисяча триста двадцять ЄВРО) за матеріальну й моральну шкоду, 30 ЄВРО (тридцять ЄВРО) за понесені витрати. Ці суми мають бути конвертовані в національну валюту за курсом на дату сплати, враховуючи будь-який податок, що може бути утриманий з заявника;

б) у випадку невиплати чи несвочасної виплати державою-відповідачем належної заявнику суми на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці Європейського Центрального Банку, плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий три-місячний строк, і до моменту повного розрахунку.

5. *Відхиляє* інші вимоги щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою мовою та повідомлено письмово 6 вересня 2005 року відповідно до пп. 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

С. НЕСМІТ

Заступник секретаря

Дж.-П. КОСТА

Голова